

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

69 Si benedictus erit, lectoratum dabit abbas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

qui ad exemplum, & formam Ixij a discipolorum esse noscuntur, vel presbyteris, qui eandem gestant figuram: quoniam quamquam confectionem habent, pontificatus tamen apicem non habent.

a pars. H[oc] vero proper insolentiam suam, qua officia Episcoporum sibi usurparant, ab ecclesia hodie prohibiti sunt.

C. V. ¶ Ordo Choropiscorum à sacra sedi
probatur.

Unde Damasus Papa ait ad Episcopos Africae:

epif. 4.

Chorepiscopi b tam ab hac sacra sede, quā à totius orbis fuerunt Episcopis prohibiti. Nimis ergo eorum institutio improba, nimis est prava, quia ut hi de summo sacerdotio ministerio aliquid praesumant, omni auctoritate caret. & infra. ¶ Nam non amplius, quā duos ordines inter discipulos Domini esse cognovimus, id est, duodecim Apostolorum, & septuaginta discipulorum. Vnde iste tertius processerit, funditus ignoramus. Et quod ratione caret, extirpari necesse est.

4 pars. ¶ Quod autem a Episcopi non sint, qui minus, quā à tribus sunt ordinati Episcopis, omnibus patet: quoniam, ut bene notis, prohibitum à sanctis est patribus, ut qui ab uno, vel à duobus sunt ordinati Episcopis, nec nominentur Episcopi. Si nomen non habent, qualiter officium habebunt.

C. VI. ¶ Apostolorum in ecclesia locum Episcopi teneant.

Item Vrbani secundus.

Quorum vices in ecclesia habeant Episcopi, & quis quis hanc dignitatem dare debeat, sanctus Augustinus ostendit, inquit: [Pro patribus suis nati sunt tibi filii.] Quid est, pro e patribus tuis nati sunt tibi filii? Patres nisi sunt Apostoli: pro Apostolis filii nati sunt tibi: constituti sunt Episcopi. Hodie enim Episcopi, qui sunt per totum mundum; unde nati sunt? Ipse ecclesia patres illos appellat, ipsa illos genuit, & ipsa illos constituit in sedibus patrum. Non ergo te putas desertum quia non vides Petrum, quia non vides Paulum, quia non vides illos, per quos nata es: de prole tua tibi crevit parvitas. [Pro patribus tuis nati sunt tibi filii, constitutes eos principes super omnem terram.] & infra. [Filios genuit ecclesia, constituit eos pro patribus suis principes super omnem terram.]

DISTINCTIO LXIX.

Tonsura vero clericis de manu abbatis suscipi potest, si eidem abbas manus impositionis ab Episcopo facta non fuerit.

C. I. ¶ Abbates, quibus ab Episcopo manus imponitur, aliquas tonsuram possunt.

Unde in septima synodo c. 14. legitur.

Quoniam f videamus sine manus impositione à parvula ex parte tonsuram cleri quosdam accipientes, nondumque ab Episcopo manus impositione percepta, super ambonem irregulariter in collecta legentes: pricipimus amodo id minime fieri. Idipsum quoque observandum est etiam inter monachos.

2 pars. ¶ Lectoris autem manus impositione g licebita est abbati solummodo in proprio monasterio faciendo, si duntaxat eidem abbati manus impositionis facta noscatur ab Episcopo [secundum h morem praevidendorum Abbatum,] dum confert illum esse presbyterum. ¶ Simili etiam modo secundum antiquam consuetudinem chorepiscopos praeceptione oportet Episcopi promovere letores.

a al. 71. b Poly. ibid. Ans. l. 7. c. 123. c al. 72. d al. 73. e In Psal. 44. f Iov. p. c. 176. g al. Impofitionem. h Hoc non sunt in grata samme.

C. II. ¶ Non exorcizent, qui ab Episcopo provecti non sunt. Item ex concilio Laodicen. c. 26.

Non oportet exorcizare eos, qui necum ab Episcopis sunt promoti, a neque in ecclesiis, neque in domibus.

DISTINCTIO LXX.

A Episcopis alterius civitatis clerici ordinari non potest, nec etiam a proprio absolute ordinandus est: absolute enim ordinatus Chalcedonensi consilio prohibetur, & vacuan habere manus impositionis praecepit: in quo sic statutum est, canon. 6.

C. I. ¶ Nemo ordinandus est absolute.

Neminem b absolute ordinari presbyterum, vel diaconum, vel quemlibet in ecclesiastica ordinatione constitutum, nisi manifeste in ecclesia civitatis, sive possessionis, aut in martyrio, aut in monasterio, qui ordinatur, mercatur ordinationis publicata vocabulum. Eos autem, qui absolute ordinantur, decrevit sancta synodus vacuum habere manus impositionis, & nullum tale factum 2 valere ad injuriam ipsius, qui eum ordinavit.

1 ¶ Nisi manifeste] Grace legitur: ἐάν μὴ οὐδὲν εἴη καταστάσις πελεων. οὐ μαρτυρίων, οὐ μετατελθέντος εἰπομένου τούτου, hoc est, nisi propriè in ecclesia civitatis, vel pagi, aut martyrio, aut monasterio, qui ordinatur, pronuntierit. In ordine autem Romano sit mentio talis pronuntiationis, Episcopi nomine per Archidiaceum facta. De titulo S. Stephani eligimus Petrum ad lectorum eundem titulum.

2 ¶ Nullum tale factum] Grace: μηδεποτέ διαβάσαι περὶ τούτου, id est, nunquam posse operari.

C. II. ¶ Irrita fit ordinatio sine ritulo facta.

Item ex concilio Vrbani-11. habitu Placentia.

Sanctorum & canonum statutis consona functione decernimus, ut sine titulo facta ordinatio irrita habeatur; & in qua ecclesia quilibet titulatus est, in ea perpetuo perseveret. ¶ Omnino autem in duabus aliquem titulati non licet, sed unusquisque in qua titulatus est, in ea tantum canonicus habeatur. Licet enim Episcopi dispositione, unus diversi praefesse posse ecclesias, canonicus tamen prebendarius, nisi unius ecclesia in qua conscriptus est, esse non debet. ¶ Si qua tamen capellae sunt, que suis redditibus clericos subuentare non possunt, ea cura ac dispositio praepositio majoris ecclesie, cui capellae subditæ esse videntur, immineat, & tam de possessiōibus, quā de ecclesiasticis capellarum officiis ipse provideat.

In eodem etiam concilio antiquis novem prefationibus decimalis addita est, quia ita se habet [Egum & salutare, & te invenerit, vel assumptione beatae Mariae collaudare, benedicere, & predicare, & uiginti uirorum S.S. obum, conceperit, & virginatus gloria permanenter lucens ater, mundo effudit, Iesum Christum dominum nostrum.]

DISTINCTIO LXXI.

De clericis vero non ordinandi ab Episcopo alterius civitatis, & in Sardicensi concilio, c. 18. & 19. statutum est, in quo Januarius Episcopus dixisse legitur.

C. I. ¶ Clerici ab Episcopo alterius civitatis non ordinantur.

Illi quoque sanctitas vestra statuar, ut nulli Episcopo licet alterius civitatis ecclesiasticum hominem tollericare, & in sua dioecesi clericum ordinare. Univerbi dixerunt, Placer: quia ex his contentionibus solent discordare, & ideo prohibetur omnium sententia, ne quis hoc facere audeat. ¶ Ofius d. Episcopus dixit. Et hoc universi constituimus, ut quicunque ex alia parochia

a al. provecti. b Ans. l. 7. c. 105. Poly. 2. tit. 31. Bucr. L. 2. c. 6. Iov. p. 6. 6. 26. P. 1. 1. l. 3. c. 27. c. Si Antoninus p. 2. c. 1. § 22. d. c. 19. voluerit.